

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

13 november 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de afschaffing van het kijk- en luistergeld

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de oprichting van het Agentschap voor Patrimoniale Informatie

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Dinsdag 13 november 2001

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.21 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de afschaffing van het kijk- en luistergeld

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de afschaffing van het kijk- en luistergeld.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het onderwerp van mijn interpellatie, de afschaffing van het kijk- en luistergeld, is al een aantal keren aan bod gekomen onder andere op aanbrengen van de heer Bogaert. Het is een thema dat de gemoederen al meermaals heeft verhit. Ook in de media is er al heel wat over verschenen. Mijns inziens is dit verhaal nog altijd niet ten einde. Daarom houd ik vandaag deze interpellatie.

De Vlaamse regering heeft beslist om met ingang van 1 januari 2002 het kijk- en luistergeld af te schaffen. We stellen echter vast dat er nog moet worden betaald voor een groot stuk van het jaar 2002. Wie immers in april 2001 de factuur kreeg, betaalt in feite voor een periode tot einde maart 2002. Wie in deze periode de factuur krijgt, betaalt zelfs tot einde september 2002.

Er is hier al heel wat over te doen geweest. De minister heeft vanaf het begin duidelijk gesteld dat er van een terugbetaling totaal geen sprake kan zijn. Die houding is waarschijnlijk het gevolg van een

gebrek aan budgettaire middelen. De rechtbanken dreigen nu overspoeld te worden met klachten van ontevreden belastingbetalers.

Mijnheer de minister, in de huidige wetgeving, die dateert van 13 juli 1987, wordt in artikel 15 duidelijk gesteld dat wie voor 30 november van dit jaar laat weten zijn televisietoestel niet meer te gebruiken, geen kijk- en luistergeld moet betalen. Uit de jurisprudentie blijkt ook duidelijk dat de rechtbanken er geen moeite mee hebben dat de mensen hun fiscale toestand optimaliseren.

Het is belangrijk dat de bevolking dit ook weet. In deze periode is het gebruikelijk dat veel mensen overwegen hun oude televisietoestel te vervangen door een nieuw exemplaar. Die mensen moeten er klaar en duidelijk van op de hoogte worden gebracht dat ze als het ware een schitterende eindejaarskorting van 8.000 frank kunnen krijgen. Wie een nieuw televisietoestel koopt voor 30 november en het in dienst neemt vanaf 1 januari, bespaart in feite 8.000 frank omdat het kijk- en luistergeld niet hoeft te worden betaald. Dat geldt althans voor degenen die het geluk hebben dat de eerste letter van hun naam in het alfabet na de 'j' komt.

Zo komen we meteen bij een tweede element in deze zaak. Twee Vlamingen kopen op hetzelfde moment een televisietoestel en doen op hetzelfde tijdstip de televisie weer van de hand. Naar gelang van hun familienaam moeten ze meer of minder kijk- en luistergeld betalen. Dat is vandaag de harde realiteit. Bij het begin wordt immers pro rata gewerkt, en pas nadien wordt overgeschakeld op het systeem van de twaalf maanden. Volgens fiscalisten schuilt precies daarin de discriminatie.

Mijnheer de minister, het is zeker niet zo dat ik de mensen heb opgeroepen om geen kijk- en luistergeld te betalen. Wel heb ik geprobeerd ervoor te zorgen dat de mensen die een oud televisietoestel hebben, weten dat ze als het ware een eindejaars-

Decaluwe

korting van 8.000 frank kunnen krijgen als ze hun toestel voor 30 november van de hand doen.

Hoe dan ook, op dit vlak wordt het gelijkheidsbeginsel overduidelijk geschaad. Men zou later een terugvordering moeten kunnen vragen van een deel van het betaalde kijk- en luistergeld.

Mijnheer de minister, ik heb ook brieven ontvangen van verschillende OCMW's. Het is toch opvallend dat ook zij daar echt mee bezig zijn. Vanuit hun bezorgdheid dat de afschaffing eerlijk moet gebeuren en vanuit hun aanwezigheid in het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst ervaren ze meermaals dat dergelijke belastingbedragen enorm kunnen wegen op het budget van mensen in nood. Het gaat dan vooral om mensen die al een budgetbegeleiding krijgen. Met hun brieven willen de OCMW's ijveren voor een rechtvaardige oplossing.

De OCMW's vinden ook dat het niet kan dat uitbaters van horecazaken direct per 1 januari 2002 worden vrijgesteld en dat iemand anders in september of in oktober 2001 nog het volledige bedrag moet betalen. Ik heb dit zelf nog eens nagekeken. Dit blijkt dus inderdaad te kloppen. Dit is dan ook een tweede manier waarop het gelijkheidsbeginsel in deze aangelegenheid wordt geschonden. Misschien kan dit bij de begrotingsbesprekingen worden aangekaart, zodat het gelijkheidsbeginsel niet langer op die wijze wordt geschonden.

De heer Bogaert heeft het enige tijd geleden al eens uitdrukkelijk gehad over een ander gevolg van het afschaffen van het kijk- en luistergeld. Wat zal er gebeuren met het personeel van de dienst Kijk- en Luistergeld? Daarover is vandaag nog altijd geen duidelijkheid. De controleurs zouden worden ondergebracht bij de dienst Onroerende Voorheffing. We hebben echter ook gelezen dat men voor een zestigtal mensen niet weet wat men met hen zal doen. Dat was de toestand een maand geleden. Mijn vraag is nu of er op dat vlak al iets is veranderd.

Vorige week is er blijkbaar ook een richtlijn uitgevaardigd door de Vlaamse regering om de controleurs van de dienst Kijk- en Luistergeld de laatste drie weken massaal op pad te sturen. Ze moeten de mensen controleren die een oud televisietoestel inleveren. Blijkbaar is de Vlaamse regering dus toch enigszins ongerust dat men op dat vlak inkomsten zou derven.

Een ander element van deze zaak werd al naar voren gebracht door de heer Francis Vermeiren. Hij deed dit in een aantal recente interviews. Ik citeer: 'Wij kennen dit ongewenst en pervers effect van de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Ik heb al eerder aangedrongen op maatregelen. Het kan niet de bedoeling zijn dat een belangrijke groep van mindervaliden niet van dit belastingvoordeel zou kunnen genieten. De VLD blijft erop toezien dat de Vlaamse regering samen met de concretisering van de afschaffing van het kijk- en luistergeld wel degelijk ook compenserende maatregelen uitwerkt die een gelijkwaardig voordeel bieden aan die groep van mindervaliden voor wie een dergelijke afschaffing geen soelaas brengt.'

Als we dit goed bekijken, blijkt toch dat we in de praktijk naar mogelijke problemen gaan. De kwestie van het afschaffen van het kijk- en luistergeld is één aspect van deze zaak. Daarnaast is er echter ook nog het volgende aspect. Als men als mindervalide vrijgesteld is van het betalen van kijk- en luistergeld, is men bijna automatisch ook vrijgesteld van het betalen van het abonneegeld bij de kabelmaatschappijen.

Als nu de vrijstelling van dat kijk- en luistergeld verdwijnt, is het nog maar de vraag op welke manier de kabelmaatschappijen daarop zullen reageren. Zullen ze rekening houden met een attest van een gewone dokter? Van de controleurs van de dienst Kijk- en Luistergeld heb ik al gehoord dat in dergelijke gevallen 75 percent wordt geweigerd, omdat de zaken niet correct verlopen. Zal het gebeuren via een attest van het ministerie van Sociale Voorzorg?

Ik heb ook een kleine rondvraag gedaan bij de kabelmaatschappijen. De meeste mensen daar weten ook niet hoe ze het zullen organiseren. Trouwens, 10 percent van de kabelmaatschappijen geeft een dergelijke korting niet.

Er is hier dus echt wel een probleem. Men schaft iets af. Een bepaalde doelgroep kan daar niet van genieten. In een aantal gevallen dreigen die mensen zelfs in het nadeel te komen omdat ze ook andere voordelen verliezen. Mijnheer de minister, op welke manier zal dit probleem worden opgelost? Over geheel Vlaanderen gaat het toch wel om ongeveer 120.000 mensen die een verworven voordeel op de kabelabonnementen eventueel dreigen te verliezen als deze zaak niet goed wordt georganiseerd vanuit de kabelmaatschappijen zelf.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende concrete vragen. Waarom kan er niet worden gewerkt met

Decaluwe

een proportionele terugbetaling van het geïnde kijk- en luistergeld voor 2002 ? De mensen van wie de naam begint met een letter vanaf 'k' in het alfabet, moeten immers nog de volle pot betalen tot september 2002, ook al liet men in de media uitschijnen dat alles was afgeschaft vanaf 1 januari 2002. Bent u al op de hoogte van eventuele rechtszaken ? Welke initiatieven zult u nemen om de mindervaliden hun korting op het kabelabonnement te laten behouden ? Het gaat hier wel om een beslissing van de kabelmaatschappijen zelf, maar in welke mate zult u in overleg treden met die kabelmaatschappijen om gezamenlijk tot een goede overeenkomst te komen ? Welke middelen kunt u als minister hiervoor aanwenden ? Wat is de stand van zaken met betrekking tot het personeel dat bij Cipal in de problemen komt door het afschaffen van het kijk- en luistergeld ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik wil me bij deze interpellatie aansluiten, niet omwille van de inhoud ervan, wel omdat het me deze ochtend erg verbaasde in een gezaghebbende krant te lezen dat de heer Decaluwe pleit voor het plegen van burgerlijke ongehoorzaamheid. Hij spoort immers de bevolking aan om niet langer kijk- en luistergeld te betalen.

Ik ben iemand die erg op deontologie staat. (*Ge-lach*)

Mijnheer Van Rompuy, u lacht daarmee, maar in dit parlement heb ik terzake reeds herhaaldelijk geïnterpelleerd, zowel tot minister Landuyt, over zijn brief aan militairen tewerkgesteld in kazernes in West-Vlaanderen, als tot minister Vogels, over haar rol in publiciteit voor het automerk Volvo. Onlangs klaagde ik nog een ambtenaar in het dossier Aquafin aan. Voor mij is dit dus iets fundamenteels. Ik pleit ervoor dat ieder parlementslid dezelfde strakke houding zou aannemen. Maar dan moeten we als parlementslid ook zelf correct zijn. We hebben een eed afgelegd : we hebben getrouwheid aan de Grondwet, de wetten en de decreten gezworen en moeten die eed ook naleven. Ik vind het onverantwoord dat een lid oproept tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Ik hoor de heer Decaluwe nu zeggen dat hij dat nooit heeft gedaan. Dat kan best zijn, maar dan zou ik willen vragen dat hij daar zeer duidelijk afstand van neemt, ook in de pers. Ik wil hem best geloven. Sinds de heer Van Rossem ken ik geen parlementslid dat nog op dergelijke

wijze heeft opgeroepen tot burgerlijke ongehoorzaamheid.

De heer Eric Van Rompuy : En de heer Jean-Marie Dedecker dan ?

De heer André Denys : Mijnheer Decaluwe, u kunt ermee lachen, maar als dit onjuist is, dan wil ik u vragen dat u daar afstand van zou nemen, en dat u fractie dat eveneens zou doen. Ik beschouw CD&V als een partij die correct oppositie voert. Die stijl heb ik nooit meegemaakt.

De heer Eric Van Rompuy : Met de gsm.

De heer André Denys : U lacht daarmee, maar dit parlement moet geloofwaardig zijn. Wij hebben bewezen dat we regeringsleden aanpakken als het nodig is. Ik wil vragen dat jullie dezelfde houding aannemen, anders gaan we een zeer gevaarlijke weg op.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik wacht het antwoord van de minister af.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het is inderdaad niet het eerste woord dat over dit dossier wordt gezegd. Ik zal dus trachten niet in herhaling te vallen.

Zoals iedereen ondertussen weet, heeft het Vlaams Gewest dankzij de goedkeuring van het Lambermontakkoord de bevoegdheid om autonoom de tarieven te bepalen van het kijk- en luistergeld, een bevoegdheid die het gewest maar krijgt vanaf 1 januari 2002. In het parlement hadden we hierover vorige week een discussie, naar aanleiding van een vraag over de registratierechten. De Vlaamse regering heeft de beslissing genomen om vanaf 1 januari 2002 zo snel mogelijk het nultarief in te voeren, zodat er in 2002 voor dat aanslagjaar geen kijk- en luistergeld meer zal worden betaald.

Het spreekt voor zich dat het vandaag voor het Vlaamse Gewest niet mogelijk is om voor 1 januari 2002 autonoom wijzigingen aan te brengen aan de tarieven die van toepassing zijn. Het bedrag dat door de belastingplichtige in 2001 moet worden betaald – en dat is inderdaad op 1 januari voor de horecabedrijven, op 31 mei voor de personen wiens achternaam begint met een letter uit de eerste reeks van het alfabet, en op 30 november voor de

Van Mechelen

personen uit de tweede reeks van het alfabet – kan dus onmogelijk worden verminderd. Dat is ook niet de bedoeling van de Vlaamse regering.

Hoewel een betaling in 2001 naar de letter van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld inderdaad theoretisch betrekking heeft op een periode die gedeeltelijk in het jaar 2002 valt, zullen er voor de betalingen die betrekking hebben op het heffings- en begrotingsjaar 2001 geen terugbetalingen gebeuren. De Vlaamse regering heeft immers beslist het tarief van het kijk- en luistergeld tot nul te herleiden vanaf het heffings- en begrotingsjaar 2002. Bijgevolg zal het tarief slechts op nul gebracht worden voor alle heffingen die normaal in de loop van het jaar 2002 zouden plaatshebben. De wet op het kijk- en luistergeld, waarnaar u verwijst, bepaalt trouwens uitdrukkelijk in artikel 7 dat wie houder is van een autoradio of televisietoestel het kijk- en luistergeld verschuldigd is voor periodes van twaalf opeenvolgende maanden. Wanneer het houderschap wordt stopgezet in die periode, wordt er evenmin een proportionele terugbetaling verricht. Dit was de gangbare praktijk in het verleden. Bovendien blijkt uit nogal wat rechtspraak dat het kijk- en luistergeld al herhaaldelijk en consequent is beschouwd als een belasting, verschuldigd in een bepaald aanslagjaar, en niet als een retributie, verwijzend naar een periode van twaalf maanden die deels ook in 2002 ligt. We achten ons dus consequent met wat terzake in het verleden werd gesteld.

Tot op heden zijn bij mijn administratie geen rechtszaken bekend in verband met deze aangelegenheid. Daar er dus nog geen rechtszaken zijn aangespannen, mogen we met grote waarschijnlijkheid veronderstellen dat de rechtbanken niet zullen worden overspoeld door klachten van ontevreden belastingbetalers.

Bovendien wil ik ook verwijzen naar het standpunt van de consumentenvereniging Test-Aankoop, die de beslissing om de zogenaamde teveelbetaling niet te compenseren juridisch volkomen correct vindt. Zoals u weet, heeft deze vereniging dat verklaard in De Morgen van 24 juli 2001. Ze kon zich dus aansluiten bij de visie van de Vlaamse regering.

Ook de Vlaamse ombudsman heeft, na zijn eerste reactie, vervolgens verklaard dat de beslissing van de Vlaamse regering juridisch waterdicht is. Volgens hem maken burgers die zich ongelijk behandeld voelen geen kans bij het Arbitragehof. Zijn standpunt vindt u terug in de Financieel Economi-

sche Tijd van 24 juli 2001. Uit recente cijfers van mijn administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management is gebleken dat de ontvangsten van dit jaar zeker geen vertraging hebben opgelopen ten opzichte van die van vorig jaar rond dezelfde periode. Dit toont aan dat de meeste belastingplichtigen de beslissing van de Vlaamse regering tot invoering van het nultarief voor het kijk- en luistergeld appreciëren en nu nog consequent hun belasting betalen. Het spreekt voor zich dat we er alles aan zullen doen om iedereen vrij te stellen voor het heffings- en begrotingsjaar 2002.

De invoering van het nultarief voor het kijk- en luistergeld levert inderdaad geen bijkomend voordeel op voor personen met een handicap, die in het kader van de bestaande wetgeving reeds van een vrijstelling kunnen genieten. Natuurlijk is het niet de bedoeling van de Vlaamse regering om door de invoering van het nultarief deze personen onrechtstreeks te gaan benadelen, door het feit dat ze de korting op het kabelabonnement zouden verliezen. We hebben een steekproef verricht om te onderzoeken hoe de kabelmaatschappijen hierop reageren. De meeste stellen voor dat we het vrijstellingsbewijs dat nu wordt verstrekt door de dienst Kijken en Luistergeld zouden vervangen door een ander passend bewijsstuk, zoals een attest dat wordt verstrekt door het ministerie van Volksgezondheid. Het lijkt me evenwel verstandig dat we dit coördineren, en vragen aan de administratie en Cipal om een overleg te organiseren met de twee koepels, van de gemengde en van de zuivere intercommunales, om te bekijken in welke mate we dit op elkaar kunnen afstemmen en terzake een eenduidige aanpak kunnen realiseren.

De vierde vraag, over de toestand van het personeel, was niet voorzien, maar ik had desalniettemin kunnen veronderstellen dat ze door iemand zou worden gesteld. Bij mijn antwoord op een interpellatie van de heer Bogaert verklaarde ik reeds dat we een task force hebben opgericht om deze aangelegenheid te regelen, waarin de administratie, het kabinet en Cipal vertegenwoordigd zijn. Er zijn terzake onderhandelingen gevoerd. Die leidden ertoe dat we vrijdag aanstaande de Vlaamse regering een aantal aanpassingen, contracten en protocollen zullen voorleggen over hoe het nu verder moet met Cipal. Zo kan terzake ook meer dan tijdig een en ander worden opgehelderd voor de betrokken werknemers.

Er zijn vier categorieën werknemers getroffen door de afschaffing van het kijk- en luistergeld. In eerste instantie gaat het over BIPT'ers. Het gaat over 32 personeelsleden die door Belgacom werden overge-

Van Mechelen

dragen aan het BIPT. Deze mensen worden tewerkgesteld bij Cipal via de kwalificatie 'verlof wegens opdracht van algemeen belang'. Het spreekt voor zich dat deze personeelsleden federale ambtenaren blijven. De tweede groep zijn contractuelen met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Het gaat hier over 63 personeelsleden. Deze personeelsleden hebben vandaag een contract met Cipal. Vanzelfsprekend zullen de gevolgen voor hen het grootst zijn. Aanstaaende vrijdag zullen we de Vlaamse regering een protocol voorleggen waarin we voorstellen om voor deze personen een outplacementbegeleiding te organiseren, voor een bedrag van 7.680.000 frank. De derde groep zijn 24 tijdelijken die ter beschikking zijn gesteld door een interimbureau. Op hen is ook de logica van hun tijdelijk engagement van toepassing. De vierde groep zijn twaalf controleurs. Het zijn ambtenaren van Abafim. Vanzelfsprekend ondernemen we alles om hen ten gepasten tijde binnen de administratie een nieuwe opdracht te geven.

Om volledig te zijn, wil ik u ook mededelen dat in het protocol van akkoord een bijzondere premie is opgenomen voor de mensen die in een opzegperiode terecht komen maar waarvan we nog een aantal controle- en toezichtsprestaties vragen. Daarvoor is een provisie van 31.320.000 frank aangelegd. Verder wil ik u mededelen dat er een overeenkomst is tussen de administratie van Financiën en Cipal om voor de afwerking van het contract over de inning van het kijk-en luistergeld in 2002 een beroep te blijven doen op 47 voltijdse werknemers. Het is de bedoeling dat ze tot in oktober 2002 aan de slag blijven. Dat alles wordt tijdens de zitting van de Vlaamse regering van aanstaande vrijdag geconcretiseerd.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben tevreden dat hij het initiatief zal nemen om met de administratie en de kabelmaatschappijen een regeling uit te werken zodat mindervaliden, waar ze ook wonen, op dezelfde wijze worden behandeld. De huidige voordelen moeten blijven bestaan. Ik denk dat deze interpellatie daaraan heeft bijgedragen.

U hebt hier gerefereerd aan allerlei instanties. Ik kan een aantal eminente fiscalisten noemen die het tegenovergestelde zeggen. De rechters zullen oordelen wie gelijk heeft. Ik ben geen jurist, maar mijn West-Vlaams verstand zegt me dat de voorbeelden

aantonen dat het gelijkheidsbeginsel wordt geschaad.

Ik blijf achter mijn initiatief staan om mensen met een oud tv-toestel te informeren en erop te wijzen dat het wachten met de aankoop van een nieuw toestel met een maand een besparing van 8.000 frank kan betekenen. Dat is eerlijke communicatie. De gewone burger is hiervan niet op de hoogte, net zoals in het verleden de burger niet wist dat twee kinderen ten laste recht geven op een verminderde onroerende voorheffing als de betrokkene die zelf aanvraagt. Onder impuls van minister Demeester heeft men die vermindering automatisch toegepast. Ik ben ervan overtuigd dat honderden of duizenden tegen het jaareinde een nieuw tv-toestel willen kopen, en dat velen in november nog 8.000 frank zullen betalen hoewel dat niet nodig is. Men moet dat open en eerlijk mededelen aan de bevolking. Wat de heer Denys heeft gezegd, laat ik voor zijn rekening. Ik blijf bij mijn standpunt.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik stel vast dat de heer Decaluwe zegt dat hij niet heeft aangespoord tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Informatie geven is een zaak, maar de manier waarop de heer Van Rompuy, de fractieleider van CD&V, hiermee lacht, is ondermaats. Ik lach daar niet mee. Ik maak daar een zaak van. Ik zal hier niet beweren dat de heer Decaluwe dit of dat heeft gezegd. Ik kan dat allemaal niet bewijzen, maar ik zal aan de voorzitter van het Vlaams Parlement vragen of dit toelaatbaar is. Ik wil dat weten. Wat ik daarover heb gelezen, volstaat om dit bij de voorzitter aan te kaarten.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik noteer wat de heer Denys zal ondernemen. Ik heb daar allemaal geen problemen mee. Ik kan u een kopie van mijn persbericht bezorgen. Als Vlaams volksvertegenwoordiger pleit ik ervoor duidelijke informatie te geven. Ik begrijp niet wat er verkeerd is aan de mededeling dat de bevolking 8.000 frank kan besparen door de wetgeving goed te interpreteren en ernaar te handelen. Dat is geen inciviek gedrag. Ik zal dat blijven doen en ik neem geen woord terug van wat ik daarover heb geschreven of gezegd. Ik kijk alleszins uit naar het ogenblik waarop ik voor de Deontologische Commissie van het Vlaams Parlement mag verschijnen. Het zal me een eer en genoeg zijn.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de heer Denys zet de zaken op zijn kop. De regering heeft de bevolking een illusie voorgehouden. De week voor de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2000 is gezegd dat het kijk- en luistergeld zou worden afgeschaft. Minister-president Patrick Dewael heeft verklaard dat er voor het jaar 2002 geen kijk- en luistergeld meer zou worden betaald als het Lambermontakkoord werd goedgekeurd. Vandaag, in november 2001, moeten mensen nog altijd betalen voor volgend jaar, en anderen zullen dat niet meer moeten doen. Dat is het echte probleem.

Voor het eerst in de geschiedenis van de liberale partij hoor ik zo'n vurig pleidooi om belastingen te betalen. Voor het zomerreces verweten minister-president Dewael en minister Van Mechelen bijna aan de bevolking haar houding tegenover de zaak. Ze zegden dat die belasting moet worden betaald, en ze dreigden met het uitsturen van controleurs. De heer Decaluwe stelt de mensen voor om volkomen legaal de betaling te ontwijken en zo een fiscaal gunstige regeling na te streven. De VLD is daarin altijd een grote specialist geweest. Ik ben vijftien jaar lid geweest van de commissie voor Financiën van de Kamer. Daar heb ik de VLD nooit kritiek horen leveren op het uitwerken van regelingen inzake fiscale ontwijking.

De heer Denys speelt het handig. Maar ik ken hem goed. Hij probeert de aandacht af te leiden van de inspanningen van een volksvertegenwoordiger van CD&V om de mystificatie rond dit dossier weg te nemen. Vele mensen heeft men laten geloven dat de belasting al was afgeschaft. Vandaag krijgen de mensen een aanmaning tot betaling in de bus. De heer Denys probeert daar nu de aandacht van af te leiden door het over burgerlijke ongehoorzaamheid van de heer Decaluwe te hebben. Als fractieleider sta ik, samen met de andere leden van de fractie, achter de heer Decaluwe.

We hebben bedenkingen bij de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Dat zal ons op drie jaar 60 miljard frank kosten. Dat geld zou volstaan om alle zwarte punten inzake verkeersveiligheid in Vlaanderen en hinderlijke doortochten door gemeenten weg te werken. Dat geld zou de minister van Mobiliteit toestaan om meer te doen dan ballonnetjes op te laten en werkelijk iets te doen voor de verkeersveiligheid. De discussie hier gaat precies over het oplaten van ballonnetjes. De bevolking moet betalen, hoewel haar iets anders is wijsgemaakt. De heer Decaluwe heeft gelijk als hij zegt dat aan de bevolking volkomen wettelijke technieken moeten

worden aangereikt, want de bevolking wordt wat wijsgemaakt.

De heer André Denys : Dat is iets anders.

De heer Eric Van Rompuy : U bent handig. Eigenlijk voert u een pleidooi voor een belasting waarover u de bevolking de illusie hebt gegeven dat ze is afgeschaft. Toch moeten de mensen wier naam met de letters 'k' tot 'z' begint, nog betalen voor het ganse jaar 2002. Ook ik ben daarbij. Dat is een gevolg van het ballonnetjesbeleid van de Vlaamse regering. U weet toch waarom premier Verhofstadt zo moeilijk een vliegtuig de lucht inkrijgt ? Omdat hij de gewoonte heeft om ballonnetjes op te laten. *(Gelach)*

Dat is wat er hier gebeurt.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, we zijn hier niet om grapjes te maken. Uw laatste opmerking vind ik nogal onbetamelijk. Dat is echter een kwestie van deontologie.

Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Van Rompuy, ik daag u uit om één citaat van mij te geven waarmee ik als minister van Financiën en Begroting de mensen op het verkeerde been zou hebben gezet.

De heer Eric Van Rompuy : U niet.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik denk dat ik in de communicatie over dit dossier altijd correct ben geweest.

Voorts denk ik dat het belangrijk is dat we inderdaad de budgettaire consequentie van het opheffen van het kijk- en luistergeld in het aanslagjaar 2002 verrekenen in de begroting die we straks zullen bespreken.

Mijnheer Van Rompuy, u zegt ook iets over premier Verhofstadt. Vergeet echter niet dat uw minister gespecialiseerd was in het opzoeken van de mensen die probeerden deze belasting te ontwijken. Uw huidige houding past dan ook niet zo goed bij de lijn die u zelf de voorbije vijf jaar in dit dossier hebt gevolgd, inzake de tweede verblijven aan zee.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de oprichting van het Agentschap voor Patrimoniale Informatie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Suykens tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de oprichting van het Agentschap voor Patrimoniale Informatie.

De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de goedkeuring van het Lambermontakkoord en de herziening van de Bijzondere Financieringswet hebben de Vlaamse fiscale autonomie op een aantal domeinen aanzienlijk uitgebreid, zij het dat dit wel pas gebeurt vanaf 1 januari van volgend jaar. Zo krijgt Vlaanderen de volledige bevoegdheid over de schenkingsrechten, de hypotheekrechten en de registratie- en successierechten. Opdat deze bevoegdheden efficiënt zouden kunnen worden uitgeoefend, moet die overdracht gepaard gaan met een adequate informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de verschillende fiscale diensten.

De gewijzigde Financieringswet bepaalt dat het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie gebeurt via een samenwerkingsakkoord. Sinds de bespreking van het Lambermontakkoord in het federaal parlement, circuleert er reeds een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten hieromtrent. Aangezien de bevoegdheidsoverdracht ingaat vanaf 1 januari 2002, dus binnen anderhalve maand, is het belangrijk om snel zekerheid te krijgen over de praktische invulling van het samenwerkingsakkoord in verband met het Agentschap voor Patrimoniale Informatie.

Mijnheer de minister, in dit verband heb ik voor u de volgende vragen. Hoever staan de onderhandelingen over een samenwerkingsakkoord ? Is er expliciet in een timing voorzien ? Over welke patrimoniale informatie en documentatie zou het API volgens u moeten beschikken ? Welke andere daarmee samenhangende opdrachten zouden aan het API worden toegewezen ? Welke personeelsbezetting is daarvoor nodig ?

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord bepaalt dat de patrimoniale documentatie in één federaal agentschap behouden blijft. Is dit nog altijd het uit-

gangspunt in de onderhandelingen ? Bent u het met mij eens dat een versnippering van de patrimoniale informatie over de drie gewesten nefast zou zijn voor een efficiënte inning van de betrokken gewestelijke belastingen ?

De Bijzondere Financieringswet bepaalt eveneens dat een gewest dat zelf zijn belastingen wenst te innen, dit moet meedelen aan de federale overheid. Na een overgangsperiode van twee jaar zal dit gewest de dienst van de betrokken belasting dan zelf organiseren door de overdracht van de betrokken federale ambtenaren. Denkt u eraan om in januari 2002 of in de nabije toekomst een dergelijke mededeling aan de federale overheid te doen ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik deel de mening van de heer Suykens dat het hier op termijn om een vrij belangrijk dossier gaat. Daarom zal ik proberen om eerst een en ander te duiden om daarna tot een soort standpuntbepaling te komen. Die lijn zullen we dan de komende maanden verder aanhouden in de onderhandelingen die momenteel bezig zijn met de federale overheid. In de laatste overlegronde zijn die onderhandelingen wel enigszins vastgelopen door de houding van het Waals Gewest. Daar kom ik straks nog op terug.

Artikel 4, paragraaf 2 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, zoals die werd gewijzigd door de bijzondere wet van 13 juli 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van de gewesten, bepaalt : 'Het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie gebeurt bij wege van een samenwerkingsakkoord zoals bedoeld in artikel 92 bis, paragraaf 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.'

De verwijzing naar dit artikel van de bijzondere wet impliceert dat het om een verplicht te sluiten samenwerkingsakkoord gaat. In uitvoering van deze bepaling werd een ontwerp van samenwerkingsakkoord goedgekeurd op het Overlegcomité tussen de federale regering en de gewest- en gemeenschapsregeringen van 22 maart 2001. Dit samenwerkingsakkoord werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 23 maart 2001.

Dit samenwerkingsakkoord voorziet in de oprichting van een Agentschap van de Patrimoniale Informatie, afgekort het API. Dit agentschap ver-

Van Mechelen

toont onder meer de volgende kenmerken. Het agentschap wordt gezamenlijk bestuurd door de federale overheid en door de drie gewesten. Ieder van de vier betrokken actoren – de federale overheid en de drie gewesten – kan een regeringscommissaris aanstellen. Belangenconflicten kunnen worden voorgelegd aan de Interministeriële Conferentie van Financiën en Begroting.

Tijdens de laatste vergadering die heeft plaatsgehad tussen de vertegenwoordigers van de onderscheiden kabinetten, werd afgesproken dat alle betrokken partijen zich zouden bezinnen over de functie en over de taken die het agentschap zou moeten vervullen. Er zijn drie mogelijke wegen : de minimalistische, de maximalistische en de tussenweg. Op deze laatste vergadering werd evenwel niet in een expliciete timing voorzien. Ik neem echter aan dat ook de federaal bevoegde minister in deze aangelegenheid vooruitgang zal willen boeken.

Wat is nu de rol en wat zijn de taken die het agentschap zal moeten vervullen ? De tekst van het samenwerkingsakkoord zegt hierover het volgende. Het agentschap is bevoegd voor de uitbouw en de exploitatie van de kruispuntbank van de patrimoniale documentatie. Aan het agentschap kunnen eveneens opdrachten van gezamenlijk belang worden toevertrouwd. De federale overheid en/of een gewest kunnen ook andere opdrachten uitbesteden aan het agentschap. Hiertoe moet dan een aanneemingsovereenkomst met het agentschap worden afgesloten.

De eigenlijke kerntaak van het agentschap is dus het functioneren als kruispuntbank voor de patrimoniale informatie, naar het model van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Het agentschap zal dus alle mogelijke patrimoniale informatie centraliseren om een zo volledig mogelijke patrimoniale documentatie op te bouwen.

Deze informatie moet in de eerste plaats door de federale overheid worden aangereikt in de vorm van de kadastrale documentatie, de documentatie van de registratiekantoren en de documentatie van de hypotheekkantoren. Ook de gewesten hebben zich in het samenwerkingsakkoord ertoe verbonden de patrimoniale informatie waarover zij beschikken in te brengen en te exploiteren in deze kruispuntbank.

Aldus kan het agentschap informatie verstrekken over de identiteit van de eigenaar, de hypothecaire

toestand, het statuut inzake ruimtelijke ordening, de eventuele bodemvervuiling, de situatie inzake verkooprechten, enzovoort. Kortom, het gaat hier om alle informatie die dienstig kan zijn om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de juridische en feitelijke toestand van een bepaald onroerend goed.

Het spreekt voor zich dat dit in de loop der jaren zal moeten worden opgebouwd. De gemeenten zijn nu bijvoorbeeld nog volop bezig met het aanleggen van hun vergunningenregisters in het kader van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening.

Het agentschap zal ook optreden als distributiecentrum voor de patrimoniale informatie van de overheid. Doordat het agentschap op termijn over alle mogelijke patrimoniale informatie zal beschikken, zal het optimaal kunnen fungeren als een enig loket voor iedere belanghebbende derde. Notarissen, gerechtsdeurwaarders, kandidaat-kopers, maar ook de overheid zelf, zullen alle nuttige gegevens kunnen verkrijgen uit het agentschap.

Mijnheer Suykens, ik ben het met u eens dat een versnippering van deze patrimoniale informatie nefaste gevolgen zou hebben. We moeten ervoor zorgen dat we over een zo volledig mogelijke en een zo geïntegreerd mogelijke databank kunnen beschikken. Voor een schuldeiser, zoals bijvoorbeeld een belastingadministratie, is het immers van essentieel belang om op een eenvoudige en snelle wijze een volledig beeld te kunnen verkrijgen van de onroerende bezittingen van een schuldenaar. Dit is misschien een enigszins 'negatief' voorbeeld, maar ik kan ook heel veel 'positieve' voorbeelden geven, waardoor we rechtszekerheid kunnen garanderen voor de mensen die een beroep doen op die kruispuntbank.

Er kan ook worden beslist dat het agentschap, naast deze eerste taken, bijkomende opdrachten van gezamenlijk belang moet uitvoeren, die wegens het nauwe verband met deze informatie worden toevertrouwd aan dit API. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een aantal fiscale taken, zoals de invordering van de registratie- en successierechten, zegelrechten en hypotheekrechten. Ook zou het agentschap kunnen worden belast met het verschaffen van rechtszekerheid in verband met onroerende zakelijke rechten, een taak die vandaag wordt waargenomen door de hypotheekkantoren.

De taken die nu door de federale patrimoniumdiensten worden uitgeoefend zouden eveneens door het agentschap kunnen worden overgeno-

Van Mechelen

men. Dat is een beslissing die nog moet vallen. Dan gaat het over opdrachten van aankoopcomités die ten behoeve van de overheid onroerende goederen onteigenen, aankopen en verkopen, en de domeinkantoren die roerende goederen verkopen en de niet-fiscale schuldvorderingen en penale boetes invorderen. Deze taken zijn nauw verbonden, zowel onderling als met de patrimoniumdocumentatie. Vanuit functioneel oogpunt zouden deze in een eerste fase best worden gegroepeerd rond de patrimoniale documentatie. Ik zal straks een andere visie belichten, maar nu lijkt het me best dat we dit zo gegroepeerd mogelijk organiseren.

Deze aanvullende taken van gezamenlijk belang kunnen echter enkel aan het agentschap worden toevertrouwd bij unanieme beslissing van de raad van bestuur. Daar dreigt mogelijk een kink in de kabel te komen, aangezien het Waals Gewest er momenteel een vrij unieke visie terzake op na houdt.

Wat de personeelsbezetting van het agentschap betreft, die hangt natuurlijk af van de taken die het agentschap toegewezen zal krijgen. Als het agentschap inderdaad de taken moet uitvoeren waarvan men mag verwachten dat ze zullen worden overgedragen, lijkt het mij logisch dat in een eerste fase het hele personeelskorps van de federale administratie Akred, dus de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen door het agentschap zou worden overgenomen. Het is trouwens in dit scenario dat het samenwerkingsakkoord ook voorziet. Dat staat er met zoveel woorden in.

Zoals de vraagsteller heeft aangegeven, bepaalt artikel 5, paragraaf 3 van de Bijzondere Financieringswet dat een gewest de invordering van een gewestelijke belasting van de federale overheid kan overnemen, mits het respecteren van een opzegtermijn. Indien een gewest op 1 januari 2002 zou overgaan tot notificatie aan de federale regering van zo'n beslissing, dan staat het gewest zelf in voor het invorderen van deze gewestelijke belasting vanaf het begrotingsjaar 2004. Ik wil echter benadrukken dat een dergelijke overname slechts kan gebeuren per groep van belastingen. De belasting op spelen en weddenschappen, die op automatische ontspanningstoestellen, en die op slijterijen van gegiste dranken vormen een groep, net als de registratie- en successierechten. Een derde groep wordt gevormd door de verkeersbelasting, de belasting op in verkeersstelling en het eurovignet. Men moet elke groep dus in één keer overnemen.

Het lijkt me de evidentie zelf dat wanneer het Vlaams Gewest de volledige bevoegdheid en verantwoordelijkheid heeft verworven over een bepaalde belasting, deze overheid op termijn ook moet kunnen beschikken over een administratie die instaat voor de invordering van deze belasting. Op een bepaald ogenblik zal de overheid dus deze belasting moeten kunnen innen. De burger kan in dat geval de belastingheffende overheid identificeren met de overheid aan wie ze uiteindelijk deze belasting daadwerkelijk betaalt. Dat is een van de problemen met nogal wat belastingen : ze bevinden zich vandaag op drie bevoegdheidsniveaus.

De vraag die vandaag rijst inzake die belastingen heeft deels te maken met de bereidheid van de federale overheid om nog te investeren in een administratie en ambtenaren die belastingen innen die exclusief worden toegewezen aan de gewesten. In eerste instantie zullen we uitgaan van de beroepsernst en -trots van de betrokken ambtenaren, maar het is een vreemde situatie dat de federale overheid bevoegd is voor ambtenaren die gewestelijke belastingen moet ontvangen. Op termijn zullen we deze zaak dus opnieuw bekijken.

Ik hou van een gezond pragmatisme. Ook in deze aangelegenheid lijkt me meer dan ook het gezegde 'Bezint eer ge begint' aanwezen. Vlaanderen heeft de voorbije jaren veel ervaring opgedaan met het zelf innen van sommige belastingen. Ik denk hierbij aan de invordering van de onroerende voorheffing, die met heel wat moeilijkheden gepaard ging, die vaak los stonden van onze eigen mensen die ervoor verantwoordelijk waren. We waren echter afhankelijk van derden voor deze inning. Het lijkt me dan ook onverstandig om nu al een soort opzeg te gaan betekenen aan de federale regering. Ik zal dit dan ook niet voorstellen aan de Vlaamse regering.

Het lijkt me verstandig dat we in de loop van 2002 deze belastingen ernstig onder de loep nemen en bekijken hoe we in eerste instantie kunnen meespelen binnen dat API. In de beleidsbrief wordt daar ook naar verwezen. We moeten onderzoeken of het zin heeft dat Vlaanderen een eigen fiscale dienst gaat uitbouwen, en welke stappen daartoe dan nodig zijn. We moeten de beslissing nemen over het overnemen van deze bevoegdheid op basis van een grondige studie en een goed doordachte aanpak, en op het ogenblik dat we er rijp voor zijn. Pas dan kunnen we die aanzegging tot opzeg betekenen aan de federale overheid en onze eigen inning uitbouwen. Dit moet doordacht worden voorbereid. Het gaat hier immers over een belangrijke fiscale hefboom, die ook voor de mensen

Van Mechelen

belangrijk is omdat het toch gaat over rechtszekerheid.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Ik dank de minister voor zijn zeer uitgebreid en gedetailleerd antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.08 uur.*
